Tanácsülés Forráskúton

Költségvetés és munkaterv

Sorra tartják üléseiket a nagyközségi tanácsok, amikor is az esztendő utolsó napjaiban értékelik az 1982-es eredményeket, illetve megvitatják 1983 gazdálkodási feladatait.

Tegnap, szerdán délután Üllés nagyközség közös tanácsa a társközség — Forráskút — művelődési házában tartotta ülését, melyen elfogadták a jövő év költségvetési és fejlesztési tervét. Több mint 16 millió forintból gazdálkodhatnak az üllésiek, amelyből 14 milliót fordíthatnak költségvetésre, és 2 milliót a fejlesztésre. A költségvetés jelentős részét a lakossági alapellátás színvonalának emelésére használják majd fel, ami 2 százalékos növekedést jelent a tavalyihoz képest.

Az egészségügy területén kiemelt nagy beruházásra nem kerül sor, az oktatásra fordítható pénzből viszont lehetőség nyílik a forráskúti négy tantermes iskola felépítésére, illetve az üllési Radnai utcai iskola felújítására. A jövő év fejlesztési tervei között szerepel a szennyvízcsatorna-rendszer első ütemének megvalósítása is, amely a lakosság és néhány érdekelt nagyvállalat — az Üllés és Vidéke Áfész, a Haladás Tsz, a Csongrád megyei Víz- és Csatornamű Vállalat — anyagi összefogásával létesül. A gazdaságosabb és ésszerűbb gazdálkodást segítendő kezdi meg tevékenységét január elsejétől a gazdasági műszaki ellátó és szolgáltató szervezet. Az önálló bérgazdálkodási jogkörrel rendelkező társulat feladata lesz a község különböző intézményei pénzügyeinek intézése, valamint ezek műszaki karbantartása.

A jövő évben mintegy 2 millió forint értékű társadalmi munkát terveznek. A lakosság összefogásával fejlesztik az ivóvíz- és gázhálózatot, korszerűsítik az utakat, és építenek új játszóteret.

A költségvetési és fejlesztési terv megvitatását követően az ülésen beszámoló hangzott el a tanácstagok tájékoztatásáról, végezetül a testület jóváhagyta a közös tanács 1983. évi munkatervét.

Magyar—jugoszláv tárgyalások

December 27—29. között Budapesten került sor a magyar—jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság elnöki találkozójára. A bizottság tagozati társelnökei — *Hetényi István* pénzügyminiszter és *Nedeljko Mandics*, a JSZSZK szövetségi végrehajtó tanácsának tagja — áttekintették hazánk és Jugoszlávia gazdasági kapcsolatainak alakulását, tanulmányozták az együttműködés elmélyítésének lehetőségeit és meghatározták a soron következő feladatokat.

Nedeljko Mandicsot hivatalában fogadta *Lázár György*, a Minisztertanács elnöke. A találkozón jelen volt Hetényi István és *Milan Veres*, Jugoszlávia budapesti nagykövete.

A jugoszláv vendég koszorút helyezett el Újpesten a Tito utcában, a kiemelkedő államférfi nevét megörökítő márványtáblán. Vidéki programja keretében megtekintette a martonvásári fitotront.

Nedeljko Mandics szerdán elutazott hazánkból. (MTI)

Eredményes évet zártak az energetikai iparágak

Elegendő szén — Kőolaj és földgáz terven felül — Bővül a hálózat

Az előzetes adatok szerint eredményes évet zárnak a hazai energiahordozókat: a szenet, a kőolajat és a földgázt termelő iparágak és a villamosenergia-ipar dolgozói.

A szénbányászok erőfeszítéseit siker koronázta: törlesztették azt az 500 ezer tonnás széntartozást, amely a kedvezőtlen geológiai körülmények és váratlan üzemzavarok miatt gyűlt össze az év első 9 hónapjában. A bányászok az adósság pótlására, úgyszólván napra kész intézkedési tervek alapján szervezték meg munkájukat, s keresték meg a termelés növelésének újabb lehetőségeit. Ezzel párosult áldozatvállalásuk is; a múlt évinél több alkalommal, átlagosan 18 munkaszüneti napon is dolgoztak. A túlórában termelt szén mennyisége meghaladta az 1 millió tonnát. Változatlan erőfeszítéssel dolgoznak az év utolsó napjaiban is, s kis mértékben még tetézik is az idei 26 millió tonnás széntermelési tervet. Különösen jelentős, hogy a lakosság ellátására várhatóan 80—90 ezer tonnával adnak több szenet. Borsodban, a két legnagyobb tömegtermelő üzemet, a feketevölgyi és a farkaslyuki bányát ért elemi csapások okozta kiesést a szénmedence többi aknái nem tudták pótolni, ám az ország más bányái kiegyenlítették a tartozást. Ehhez különösen nagy arányban járultak hozzá az oroszlányiak, akik mintegy 50 ezer tonna, és a mátraaljai bányászok, akik több mint 100 ezer tonna szenet küldtek terven felül a felszínre.

Az előzetes összesítések szerint a kőolaj- és földgázbányászok is túlteljesítik ez évi tervüket. Kőolajból várhatóan 20—30 ezer tonnával tetézik meg az előirányzatot. Földgázból a tervezett 6,3 helyett várhatóan több mint 6,5 milliárd köbméternyit hoznak felszínre. A terven felül adott energiahordozókkal elsősorban drága importbeszerzésektől kímélték meg az országot, s mivel több keresett termékükből az exportot is növelték, így mindent egybevetve mintegy 200 millió dollárral járultak hozzá a külgazdasági egyensúly javításához. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt gázszolgáltató vállalatai a tervezettnél dinamikusabban bővítették a lakosság ellátását. Az idén előirányzott 18 ezernél jóval többet, összesen 25—26 ezer új fogyasztót — elsősorban háztartást — kapcsoltak be vidéken a vezetékes gázellátásba.

Budapesten, a Fővárosi Gázművek — az idei előirányzatot némiképpen túlteljesítve — összesen 14 200 lakást és egyéb új fogyasztót juttatott vezetékes gázellátáshoz. Különösen jelentős, hogy az előirányzott hétezer helyett 12 800 lakásban a koksz- és olajtüzelést váltották fel a jóval gazdaságosabb gázzal. *A tervezettnél gyorsabban bővült a propán-bután gázt használó háztartások száma is:* az előirányzott 56 ezer helyett 70 ezer lakás kapott pb-gázt. Az OKGT gázszolgáltató vállalatai már a múlt évben is megtetézték az előirányzatot. Így a VI. ötéves terv első két évében 37 ezerrel több, összesen 153 ezer háztartás, illetve egyéb fogyasztó jutott pb-palackos gázhoz, s a régebbi fogyasztókkal együtt számuk már meghaladja a 2,3 milliót. *Az év végére esik a vezetékes gázszolgáltatás jelentős eseménye: a fogyasztók száma elérte az 1 milliót. Ugyancsak jelentős idei eredmény, hogy megkezdődött az alacsony fűtőértékű, úgynevezett inertgáz termelése és felhasználása.* Több mint 80 kilométer hosszú új vezetéken jut el ez a közép-alföldi gáz a Tisza Hőerőműbe, ahol ennek a gazdaságos energiahordozónak a felhasználásával évente 200 ezer tonna fűtőolajat takarítanak meg.

Az ország villamosenergia-felhasználása — a Magyar Villamos Művek Tröszttől kapott előzetes adatok szerint — *az idén 3,6 százalékkal haladja meg a múlt évit.* A lakosság fogyasztása ezen belül éjszakai árammal működő hőtárolós villamos kályhák, valamint a forróvíz-tárolók elterjedésével összefüggésben mintegy 10 százalékkal növekedett. Hazai erőműveink termelésével és a villamosenergia-importtal korlátozás nélkül elégítették ki az igényeket.

Az iparág dolgozói nagy erőfeszítéseket tettek a folyékony szénhidrogének megtakarítására kidolgozott átfogó intézkedési tervük megvalósításáért. A széntüzelésű erőművek ugyanakkor a berendezések fokozott kihasználásával mintegy félmilliárd kilowattóra villamos energiával túlteljesítették termelési tervüket, s ezzel 138 ezer tonna fűtőolajat takarítanak meg. A KGST-országok egyesített villamosenergia-rendszereinek együttműködéséből, valamint a magyar—osztrák és a magyar—jugoszláv energiakooperációból eredő lehetőségeket is jól kihasználták: a tervezettnél ugyancsak majdnem félmilliárd kilowattórával több villamosenergia-importhoz jutott az ország. Ehhez járult még újabb 78 ezer tonna olajmegtakarítás, amit az erőművek földgázfelhasználásának növelésével értek el olyankor, amikor ezt az energiahordozót a népgazdaság más ágazata nem igényelte. Az iparág erőfeszítéseit jellemzi az is, hogy a rendszertelen szénszállítások kiegyenlítésére csaknem egymillió tonna tartós tárolásra raktározott szénkészletet terven felül mozgattak meg. Ugyanakkor a Pécsi Hőerőmű Vállalat bányameddőből 50 ezer tonna szenet termelt, s a Tüzéptől további több mint 50 ezer tonna lakossági hasznosításra alkalmatlan szénhulladékot vett át. Így a szénfelhasználásban a hazai villamosenergiatermelő-ipar rekordot ért el: 18,7 millió tonna szenet fordítottak villamosenergiatermelésre és hőszolgáltatásra az erőművek, mintegy 5 százalékkal többet a tavalyinál.

A tröszt az *idén is tovább bővítette villamosenergia-hálózatát.* Egyebek között Paks és Szeged között megépül a 112 kilométer hosszú 400 kilovoltos távvezeték, s ehhez kapcsolódva a szegedi transzformátorállomás. Ezenkívül korszerűsítettek távvezetékeket, új transzformátorállomásokat építettek, és bővítették a régebbieket a villamosenergia-ellátás biztonságának növelésére.

Különösen nagy gondot fordítottak a lakosság közvetlen ellátását szolgáló közép- és kisfeszültségű vezetékhálózat fejlesztésére. Ennek eredményeként nem növekedett az úgynevezett zárolt körzetek száma, s az idén mintegy 80 ezer új fogyasztó, elsősorban háztartás jutott villamos energiához. (MTI)

Téeszek „házassága"

Közösen könnyebb

Az idei változásokra — a rúzsai, a mórahalmi, a tápéi közös gazdaságok egyesülésre — már jó ideje számítani lehetett. A tápaiak „házasságát" kivéve — mindkét fél egy akaraton mutatkozott. A bajba került, hajdan sikereket bezsebelő Tisza-parti közösséget — mint ismeretes — erővel adták össze a vásárhelyi téesszel. Semmiféle összeköttetés nem mentette már meg az adottságai miatt is vergődő termelőszövetkezetet a kínos beolvadástól. A nyakig sárban ülő tápai téesznek — amelyet már a fölöslatás veszélye is kerülgetett — utolsó kapaszkodó a talpraálláshoz, hogy erős, jól szervezett gazdasághoz csatlakozott. Korábban gyakori megoldás volt, hogy az erősebbhez odabújtatták a gyengét, s az egyesülés elérte a célját, mert a gazdag testvérnek futotta a gavalléroskodásra. Legtöbbször igaz, az állam pénzéből, de akkoriban még két marokkal is jutott a nagy kalapból.

Mostanra — ez lépten-nyomon tetten érhető — fordulatot vettek a dolgok. *A gazdálkodás megfontoltsága, az ésszerűség vezérelteti a közösségeket az egybekelésre.* Erről beszélgettünk *Ocskó Lászlóval*, a szegedi járási pártbizottság osztályvezetőjével.

— Megszűnt az óhajok, sóhajok világa, ma már a tények beszélnek. A gazdaságok a maguk jól fölfogott érdeke alapján kezdenek el közösködni a másikkal. Erre szinte akarva-akaratlanul is rákényszerülnek, mert drága a fuvar, sokba van az üzemanyag, és így további millió ok kívánkozik az összehangolt munkára. S bármennyire is hihetetlen, ezt maguk a gazdálkodók ismerik föl, ők a kezdeményezők.

— *A felettes szerveknek, a tanácsadó testületeknek is csak van köze az ilyesmihez?*

— Támogatják, segítik az ésszerű elgondolásokat. Mi is állandóan kapjuk a jelzést, hogy kik dolgoznak össze, kik segítik egymást. A táj-, a mikrokörzeti társulások mind példái az összefogásnak. Szinte korlátlanok a lehetőségei a közös munkának. Semmi nem indokolja, hogy erőltessük az egyesülést. Senkinek nem célja, hogy csak a hektárok száma növekedjék. Lényege minden közösködésnek, hogy az emberek jobban tudjanak boldogulni, találják meg a megélhetésüket a változó körülmények között is. Mostanában már szigorú szabályai vannak a közös munkának. Mindkét fél érdekeinek érvényesülnie kell. A segítségadást senki sem kérheti ingyen, a kölcsönös érdekeknek muszály érvényesülniük, különben nem igazi a szövetkezés. Ezért nem állták az idő próbáját a bajeltakaró egyesülések. Megfelelő érdekeltség nélkül ma már nehezen lehet boldogulni, s ha az összevág a népgazdasági érdekkel, támogatást igényel. Jó példa erre a rúzsai és a mórahalmi egyesülés.

— *Ha a tagok véleményének formálásakor még nem is, de a vezetők jelölésénél döntő az ajánló szervek — így a pártbizottságok, tanácsok — észrevétele.*

— A mostani egyesüléseknél — kivéve a mórahalmit — káderpolitikai megfontolások is vezérelték az ajánlattevőket. Éppen a rúzsai példa igazolja, hogy a jó vezetőn sok múlhat. A kapcsolatok rendszerében eligazodni tudó talpraesett ember minden közösségnek nyereség. Azonkívül nem vagyunk olyan gazdagok, hogy bárkit is elengedjünk a választott hivatásától. A tapasztalatokból elmondhatom, ha a káderkiválasztáskor teljes az egyetértés — ami mostanában örvendetesen gyakori — általában a minőségi javulás sem várat sokáig magára. Az egyesülésekkor nem a funkció a lényeg, hanem, hogy mindenkinek jusson az asztalára kenyér, a beosztása, a tehetsége szerint. Megnyugtató, hogy a változásokat szinte ellenszavazat nélkül fogadják el a gazdaságokban.

— *Ilyenkor változni kényszerül a pártalapszervezet is?*

— Az új erők belépésével lehetősége adódik a megerősödött gazdaságnak, hogy ütőképes alapszervezete legyen. A szövetkezet így nyer a legtöbbet.

— *Beszélték, hogy a balástyai téeszek is összekapcsolják a gazdálkodásukat...*

— Sajnos, az Alkotmány és a Móra Tsz elképzelése a jelenlegi gazdasági helyzetben nem valósulhat meg. Tízmillió adót egyetlen gazdaság sem vállalhat magára.

— *Hogy értsem?*

— A két téeszben eltérőek a bérezések. A Mórában jóval többet fizetnek, mint az Alkotmányban. A kettőt nem lehet úgy közös nevezőre hozni, hogy valamelyik súlyos kárt ne szenvedjen. A jelenlegi gazdasági állapotok között nincs értelme a megengedettnél több bérnek, hiszen súlyosan kell adózni utána.

— *Akkor mi lészen a tagok akaratával?*

— Több idő szükséges, hogy a hátrány megszűnjék, s ezt ki kell várni. Az élet már többször bizonyította — legutóbb éppen Mórahalmon —, hogy az egyesüléshez rengeteg türelem kell. Addig nem az idő érleli meg hozzá a feltételeket vétek lenne erőltetni. Többször bebizonyosodott, sohasem a forma, hanem a tartalma a lényeges.

Régi igazság — parancs a jövőre is...

Majoros Tibor

Alufólia-export

Az Alumíniumipari Kereskedelmi Vállalat alufólia termékei iránt nagy a kereslet külföldön. Ez évben is 2000 tonnát exportáltak a tőkés piacra, elsősorban Nyugat-Európába.

A vállalat jövő évi értékesítési esélyeit javítja, hogy a Közös Piac bizottsága a napokban megszüntette a magyar alumínium fólia szállításával kapcsolatban korábban indított dömpingvizsgálatot. Ennek során nem merült fel bizonyíték arra, hogy a magyar exportárak alacsonyabbak lennének, és nyomást gyakoroltak volna a Közös Piac belső áraira. Egyébként is a magyar exportmennyiség piaci részesedése nem olyan nagy, hogy kárt okozhatna a szervezethez tartozó termelőknek.

Szerződés

Budapesten szerdán *Kerekes Dénes*, a Mineralimpex Külkereskedelmi Vállalat vezérigazgató-helyettese és *Jurij Ruzakov*, a Szojuzgazexport külkereskedelmi egyesülés vezérigazgató-helyettese *aláírta a szovjet földgáz jövő évi szállítási szerződését.* Ennek megfelelően — az éves árucsere-forgalmi jegyzőkönyv és részben az orenburgi megállapodás alapján — a Szovjetunió a következő évben 3,5 milliárd köbméter földgázt szállít Magyarországnak a Testvériség távvezetéken. A szovjet szállítások népgazdaságunk földgázfogyasztásának egyharmadát fedezik.

Az aláíráson megjelent *Ambrus János* külkereskedelmi miniszterhelyettes, ott volt *Viktor Ocseretin*, a Szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője.

Népi ellenőrzések

Gazdasági és társadalmi életünk fontos, sokakat érintő kérdéseit, *egyebek között a falvakban lakók életkörülményeit, az általános iskolai oktató-nevelő munka feltételeit, a tömegsport helyzetét vizsgálja a jövő év első felében a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság.*

A népi ellenőrök országos felmérések tapasztalatait összegezve, képet adnak majd arról, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek anyagi erőforrásaikat hogyan kamatoztatják a falvak fejlesztésében, támogatásaik miként segítik a gazdasági feladatok teljesítését, a községekben élők foglalkoztatását. Az ellenőrzés ugyanakkor kiterjed arra is, hogy mennyire biztosított a nagyüzemek munkájához szükséges munkaerő-utánpótlás.

Nem újkeletű a népi ellenőrök érdeklődése az általános iskolai oktató-nevelő munka helyzete iránt. A közelmúltban több szakaszban vizsgálták a tanítás feltételeit, a diákszociális ellátás helyzetét, különös figyelmet fordítva a tanteremfejlesztésre, a napközi ellátásra és az étkeztetésre.

Az e vizsgálatok nyomán tett intézkedések eredményeiről érdeklődnek majd jövőre a népi ellenőrök, és elemzik a gyermekétkeztetés, az iskolai világítás helyzetét is.